

SMEĐA ČIOPA *Apus pallidus* KAO PLIJEN GALEBA KLAUKAVCA *Larus michahellis*

*The Yellow-legged Gull *Larus michahellis* preying on the Pallid Swift
*Apus pallidus**

ADRIAN TOMIK

I. Meštrovića 74, 31326 Darda, Hrvatska

Galeb klaukavac *Larus michahellis* je svejed, strvinar, kleptoparazit i oportunistički predator. Dio njegove prehrane čini organski otpad sa smetlišta i odbačeni ribarski otpad, hrani se i kukcima, gušterima i glodavcima, a čest je predator na kolonijama drugih morskih ptica (VIDAL i sur. 1998). Također je poznato da napada manje ptice selice, prvenstveno pjevica, iznad mora (MACDONALD i MASON 1973).

Tijekom boravka u Rijeci na šetnici pored luke, 6. kolovoza 2022. godine promatrao sam smeđe čiope *Apus pallidus* koje su se gnijezdile ispod krovišta kuće te često ulijetale u pukotine ili pak slijetale samo do ulaza gdje su nahranile svoje mlade koji su već virili iz gnijezda. Odrasle ptice bi boravile pred ulazom samo nekoliko sekundi, ali za to vrijeme bi bile okrenute leđima moru i na taj način izložene mogućim napadima. Prilikom jednog takvog slijetanja, u smjeru čiope velikom brzinom se zaletio odrasli galeb klaukavac *Larus michahellis* te je kljunom zgrabio pticu i krenuo s njom prema moru. Nakon 20-ak metara čiope se uspjela osloboditi te je odletjela naizgled neozlijeđena. Sudeći po smjeru i visini dolaska, galeb je vjerojatno vrebao čiope s obližnjeg krova ili rasvjetnog stupa te je savršeno tempirao napad koji mu vjerojatno nije bio prvi pokušaj. Nikad prije nisam opazio sličan pokušaj predacije na bilo kojoj vrsti čiope od strane galebova niti sam pronašao navode u meni dostupnoj hrvatskoj literaturi.

Čiope kao odlični i brzi letači nemaju mnogo neprijatelja u zraku, ali su u opasnosti od napada prilikom dolaska na gnijezdo ili odlaska s njega te prilikom noćenja ili odmaranja za vrijeme kiše na vanjskim zidovima zgrada. U takvim okolnostima bilježena je predacija na crnoj čiopi *Apus apus* od strane vjetruše *Falco tinnunculus* i šumske sove *Strix aluco*, dok sive vrane *Corvus corone cornix* pretražuju pukotine u potrazi za ptićima i jajima (COLOMBO i GALEOTTI 1993, MIKULA i sur. 2013). U literaturi nema puno podataka o predaciji galeba klaukavca na čiopama te su spomenuti slučajevi zabilježeni u gradovima. Galeb klaukavac se odlično prilagodio urbanom staništu gdje traži hranu, ali se i gnijezdi na krovovima kuća.

Takav trend povećava rizik od predacije na pticama što je opisano kod čioipa u Francuskoj (GORY i ANDRÉ 1997) te se spominje i u Rimu gdje odrasle čioipe naizgled nisu svjesne opasnosti te je dovoljan samo jedan par galebova klaukavaca da se vremenom uništi manju koloniju (<http://www.commonswift.org/3963Firth.html>). Smeđe čioipe koje se gnijezde u gradovima vjerojatno su redovito mete sličnih napada. Istraživanje na koloniji u prirodnom staništu pokazalo je da su crni štakori *Rattus rattus* i gavrani *Corvus corax* glavni predatori prvenstveno mladih smeđih čioipa u gnijezdu (PENLOUP i sur. 1997). Također, crni štakor se pokazao glavnim predatorom ptica bijele čioipe *Apus melba* u Sofiji (ANTONOV i ATANASOVA 2002).

Literatura

- ANTONOV, A., ATANASOVA, D. (2002): Breeding biology of the alpine swift *Apus melba* in Sofia, Bulgaria. *Avian Science* 2: 1-8.
- COLOMBO, A., Galeotti, P. (1993): Nest-hole selection as defence measure in breeding Swifts (*Apus apus*). *Avocetta* 17: 1-6.
- GORY, G., ANDRÉ, R. (1997): Prédation du martinet noir *Apus apus* par le goéland leucophtée *Larus cachinnans*. *Alauda* 65: 197-198.
- MACDONALD, S. M., MASON, C. F. (1973): Predation of migrant birds by gulls. *British Birds* 66: 361–363.
- MIKULA, P., HROMADA, M., TRYJANOWSKI, P. (2013): Bats and Swifts as a food of the European Kestrel (*Falco tinnunculus*) in a small town in Slovakia. *Ornis Fennica* 90: 178-185.
- PENLOUP, A., MARTIN J.-L., GORY, G., BRUNSTEIN, D., BRETAGNOLLE, V. (1997): Distribution and breeding success of pallid swifts, *Apus pallidus*, on Mediterranean islands: nest predation by the roof rat, *Rattus rattus*, and nest site quality. *Oikos* 80: 78-88.
- VIDAL, E., MEDAIL, F., TATONI, T. (1998): Is the yellow-legged gull a superabundant bird species in the Mediterranean? Impact on fauna and flora, conservation measures and research priorities. *Biodiversity Conservation* 7: 1013-1026.
- <http://www.commonswift.org/3963Firth.html> Downloaded on 25/10/2022

SUMMARY

The Yellow-legged Gull *Larus michahellis* is an omnivorous bird and an opportunistic predator known to prey on various animals including other birds. On 6th August 2022 I was observing Pallid Swifts *Apus pallidus* feeding their young in crevices under the eaves of a house near the port of Rijeka. In one moment, a Yellow-legged Gull appeared and attacked an adult Pallid Swift that was hanging at the entrance of the nest. It caught the swift in its beak and headed towards the sea, but the victim managed to free itself, and flew away seemingly unharmed. The gull perfectly timed the attack, thus it was probably not its first attempt. The predation of the Yellow-legged Gull on the Common Swift *Apus apus* is described from several areas in Mediterranean Europe, highlighting the increased risk for urban colonies of various swift species. Nevertheless, I did not manage to find any record of this behaviour in the Croatian literature.